

Sygn. akt V KK 19/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSN Dariusz Świecki

Protokolant Anna Kowal

w sprawie **D. G.**

skazanego z art. 286 §1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 11 kwietnia 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 26 października 2012 r.

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę oskarżonego D. G.
przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w
W.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 26 października 2012 r., orzekając w trybie z art. 335 § 1 k.p.k. skazał oskarżonego D. G. za przestępstwa opisane w pkt XVII i XVIII aktu oskarżenia – na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. – na kary po 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz kary grzywny po 10 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł. Na taką samą

karę pozbawienia wolności oraz grzywny sąd ten skazał oskarżonego także za czyn opisany w pkt XIX aktu oskarżenia, wyczerpujący dyspozycję art. 286 § 1 k.k., art. 270 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. W oparciu o przepisy art. 85 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. orzeczone kary pozbawienia wolności oraz grzywny zostały połączone i jako kary łączne orzeczono - karę dwóch lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w ilości 30 stawek dziennych przy przyjęciu wysokości jednej stawki na 10 zł. Rozstrzygnięto ponadto o dowodach rzeczowych oraz zwolniono oskarżonego od kosztów sądowych.

Wyrok ten nie został zaskarżony i uprawomocnił się w dniu 3 listopada 2012 r.

Kasację od tego wyroku złożył Prokurator Generalny. Zaskarżając na korzyść skazanego wyrok w całości, zarzucił mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k. polegające na częściowym uwzględnieniu zawartego w akcie oskarżenia wadliwego wniosku prokuratora i wymierzenie oskarżonemu D. G. uzgodnionych z nim jednostkowych kar pozbawienia wolności oraz niezgodnionej z nim kary łącznej pozbawienia wolności, skutkujące rażącym naruszeniem przepisu prawa materialnego, tj. art. 86 § 1 k.k. poprzez orzeczenie kary łącznej pozbawienia wolności w rozmiarze przekraczającym sumę podlegających łączeniu kar jednostkowych orzeczonych za poszczególne przestępstwa oraz orzeczeniu kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, mimo zawartego wniosku o warunkowe zawieszenie jej wykonania.

Podnosząc taki zarzut Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej uwzględnienie w trybie określonym w art. 535 § 5 k.p.k. Analiza akt sprawy bezspornie dowodzi, że wydany w trybie określonym w art. 335 § 1 k.p.k. wyrok zapadł z rażącym naruszeniem wskazanych w zarzucie kasacji przepisów prawa procesowego oraz prawa materialnego. W zawartym w akcie oskarżenia wniosku o skazanie D. G. bez rozprawy prokurator postulował orzeczenie wobec oskarżonego za każdy z trzech czynów kary pozbawienia wolności po 6 miesięcy, a także grzywny po 10 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na 10 zł. Ponadto wnioskował wymierzenie kary łącznej dwóch lat pozbawienia wolności z

warunkowym zawieszeniem jej wykonania na dwa lata a także łącznej kary grzywny w wymiarze 30 stawek dziennych przy określeniu jednej stawki na kwotę 10 zł. oraz orzeczenie przepadku dowodów rzeczowych i zasądzenie kosztów oraz opłaty (k. 921). Już sama treść tego wniosku, bez analizy innych dokumentów zawartych w aktach sprawy, winna obligować sąd *meriti* do sprzeciwu wobec uwzględnienia takiego wniosku, skoro jego akceptacja musiałaby oznaczać zgodę sądu na naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 86 § 1 k.k. i wymierzenie kary pozbawienia wolności w wymiarze przekraczającym sumę kar jednostkowych (możliwe było orzeczenie kary łącznej maksymalnie w wymiarze roku i sześciu miesięcy - uw. SN). W tej sytuacji obowiązkiem sądu powinno być poinformowanie stron, że uwzględnienie wniosku złożonego w trybie określonym w art. 335 § 1 k.p.k. jest możliwe po dokonaniu stosownej korekty tego wniosku w zakresie wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności i uzyskanie zgody stron na taką zmianę (por. np. wyroki SN: z dnia 2 lutego 2011 r., V KK 382/10, Lex 785292; z dnia 27 kwietnia 2011 r., II KK 319/10, Lex 847143; z dnia 5 maja 2011 r., III KK 41/11, Lex 860603). Niezależnie jednak od tego, iż w treści samego wniosku prokuratora tkwiło uchybienie, które skutkowało rażącym naruszeniem art. 86 § 1 k.k. (do jego uchwycenia wystarczyło dokonać czynności zsumowania trzech liczb), to sąd nie dostrzegł, że ten złożony wniosek nie był zgodny z treścią oświadczenia procesowego oskarżonego co do warunków pod jakimi zgadza się na skazanie bez rozprawy. Otóż na k. 910 znajduje się oświadczenie oskarżonego z dnia 27 czerwca 2012 r., w którym wyraża on zgodę na skazanie bez rozprawy przy wymierzeniu mu za każdy z czynów kary pozbawienia wolności po 6 miesięcy oraz kary grzywny po 10 stawek dziennych przy określeniu wysokości stawki na 10 zł, przy czym zgodził się na wymierzenie mu kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności przy warunkowym zawieszeniu jej wykonania na okres 2 lat, a także kary łącznej grzywny w wysokości 30 stawek dziennych przy określeniu wysokości stawki na 10 zł., jak również przepadek dowodów rzeczowych oraz obciążenie go kosztami i opłatą. Jeszcze inny wniosek w tym zakresie oskarżony złożył w trakcie przesłuchania w charakterze podejrzanego w dniu 18 czerwca 2012 r. Wnioskował wówczas o wymierzenie kary łącznej dwóch lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat, a także orzeczenie kary łącznej grzywny w wymiarze 60 stawek dziennych (k. 860). Zestawienie treści oświadczenia oskarżonego z dnia 27

czerwca 2012 r., jak i zresztą wcześniejszego, z treścią zawartego w akcie oskarżenia wniosku prokuratora, dowodzi, że w istocie w aktach sprawy nie było zgody oskarżonego oraz prokuratora co do tego jaką globalnie sankcję karną winien ponieść oskarżony za popełnienie trzech przestępstw. Pomimo tego sąd procedował w trybie wskazanym w przepisach art. 343 § 1 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., nie dostrzegając, iż nie tylko godzi się na naruszenie prawa materialnego, ale także akceptuje sytuację, gdy wymiar kary łącznej pozbawienia wolności wskazany we wniosku prokuratora nie był uzgodniony z oskarżonym, czego wymaga wprost dyspozycja przepisu art. 335 § 1 k.p.k. Ponadto sąd ten dopuścił się rażącego naruszenia przepisu art. 335 § 1 k.p.k. nie orzekając warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności, pomimo tego, iż w zakresie stosowania tej instytucji prokurator był zgodny z oskarżonym. Jako nieskuteczną formalnie oraz błędną merytorycznie należy odnotować próbę „naprawienia” tego rażącego błędu w drodze zastosowania instytucji z art. 105 § 1 k.p.k. (k. 1024). Sprostowanie oczywistej omyłki pisarskiej nie może polegać na dodaniu do wyroku elementu pominiętego w procesie wyrokowania, a jedynie na poprawieniu błędów pisarskich albo rachunkowych istniejących w treści wyroku. Jest więc oczywiste, że w tym stanie rzeczy sąd *meriti* nie mógł wydać wyroku w tym trybie, albowiem nie spełnione zostały warunki określone w art. 335 § 1 k.p.k., a naruszenie tych przepisów miało charakter rażący i wpłynęło na treść wydanego wyroku.

W tym stanie rzeczy należało zaskarżony wyrok uchylić, a sprawę oskarżonego przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy, mając na względzie, iż wniosek złożony przez prokuratora istnieje w dalszym ciągu, sąd powinien podjąć próbę ustalenia, czy rzeczywiście prokurator złożył wniosek o wymierzenie kary łącznej pozbawienia wolności z obrazą art. 86 § 1 k.k., czy jest to tylko omyłka pisarska, którą może on sprostować. Ponadto, sąd winien wezwać oskarżonego na posiedzenie w celu określenia, które z jego oświadczeń procesowych jest wiążące. Dopiero po ustaleniu tych kluczowych okoliczności sąd będzie miał możliwość zadecydowania, czy są spełnione przesłanki określone w art. 335 § 1 k.p.k., i czy akceptacja tych warunków nie prowadzi do naruszenia prawa (por. np. wyrok SN z dnia 12 kwietnia 2011 r., II KK 69/11, Lex 794968). Sąd ten winien również pamiętać, że przy akceptacji wniosku złożonego w trybie określonym w art. 335 § 1 k.p.k. jest on nim

związanym także w zakresie dotyczącym kosztów procesu (por. wyroki SN: z dnia 16 listopada 2011 r., III KK 322/11, Lex 1056032; z dnia 20 stycznia 2012 r., III KK 414/11, Lex 1119524).

Z tych powodów należało orzec jak w wyroku.